

Notat

Til	Kommunal- og forvaltningskomiteen
Fra	Hovedorganisasjonen Virke
Dato	18.05.2012
Sak	Kommuneproposisjonen 2013. Notat fra Virke

Virke representerer mer en 16 500 bedrifter med 205 000 ansatte fra mange ulike bransjer. Felles for dem alle er at de representerer fremtidens arbeidsliv basert på kunnskap, tjenester og innovasjon. Virke organiserer bl.a. de ideelle og frivillige tjenesteleverandørene i helsetjenesten, private barnehager, apotek og bedriftene som utvikler nye teknologiske løsninger til morgendagens omsorgssektor.

Kommunesektoren har siden 2006 blitt tilført en rekke nye ansvarsområder og oppgaver. Dette gjelder først og fremst i helsesektoren, i barnevernet og på barnehageområdet. Det økte ansvaret for offentlig tjenesteproduksjon har i sin tur bidratt til en kraftig vekst i kommunenes inntekter og en kraftig sysselsetningsvekst. Dette betyr at kommunene forvalter en stadig større del av fellesskapets midler og skatteinntektene. Kommunene har i tillegg fått mer ansvar for dyre og kapitalintensiv offentlig tjenesteproduksjon. Virke er opptatt av at kommunene husholderer med sine inntekter og utgifter og viser økonomisk ansvarlighet. Vi er nå for eksempel inne i en tid med uvanlige lave renter og sterk vekst i sysselsettingen. Samtidig er det en tidvis eksplosiv vekst i kommunene pensjonskostnader og et betydelig etterslep på vedlikehold i kommunenes bygningsmasse som spiser opp mye av inntektsveksten. Dette betyr at kommunene som andre deler av samfunnet, må drive med kontinuerlig omstilling og drive effektivt. Virke har ellers følgende kommentarer til de spesifikke delene av kommuneproposisjonen:

1. Digitalisering av offentlig sektor. (kap. 5.2.3 og 5.3.3)

Digitalisering av kommunale tjenester er et viktig bidrag til forenkling i offentlig sektor. Dette vil i sin tur bidra til en raskere, mer effektiv og bedre tjenesteproduksjon i kommunesektoren. Digitalisering vil i tillegg bidra til at innbyggerne i kommunene blir selvbetjent på mange tjenester. Virke ønsker denne utviklingen velkommen. Virke representerer mange av virksomhetene som utvikler IKT-løsningene og teknologiene for morgendagens tjenesteproduksjon. Det er her svært viktig å velge generiske teknologiløsninger, som gjør at teknologiene er kompatible med hverandre. Virke mener det er svært viktig at staten og kommunesektoren tar i bruk de samme teknologiløsningene, nettopp for å sikre bruk av generiske løsninger og fordi det i økende grad er samhandling mellom statelig og kommunal tjenesteproduksjon.

Virke ønsker Stortingsmeldingen om Helse- og omsorgstjenestene i en digital hverdag velkommen som et viktig bidrag til nye og bedre tjenester. For å utvikle riktige digitale løsninger må det skapes konkrete arenaer og møteplasser for et tett samspill mellom kommunene, fagmiljøene i kommunenes tjenesteproduksjon, brukerne og teknologibedriftene. Fagmiljøene i næringslivet må her utfordres til å bidra med nye teknologiløsninger. Som beskrevet ovenfor besitter mange av virkes IKT-medlemmer stor kompetanse på dette området og vil gi viktige bidrag til dette arbeidet. Virke deler synet på at IKT vil levere viktige bidrag til kvalitet i forebygging, behandling, rehabilitering og omsorg i tjenesteproduksjonen i helse- og omsorgstjenesten.

2. Samhandlingsreformen (kap. 531)

Virke ønsker en vellykket gjennomføring av samhandlingsreformen. Virke er imidlertid bekymret for at implementeringen av reformen skjer for raskt, og at den kommunale medfinansieringen ikke har sterke nok

insentiver til å bygge opp alternative tilbud i kommunene. Virke har merket seg signalene fra regjeringen om at implementeringen av reformen skal skje gradvis. Virke får imidlertid tilbakemeldinger fra medlemsvirksomhetene om betydelig usikkerhet knyttet til definisjonsmakt, rollefordeling, samarbeidsforhold og avtaleforhold mellom nivåene og institusjonene i helsetjenesten. Dette er igjen forhold som virker uheldig på helsevesenets evne til å behandle pasienter riktig til rett tid. Dette er også forhold som er uheldig for virksomhetens rammevilkår. Virke er positiv til at Helse- og omsorgsdepartementet har etablert et nasjonalt nettverk for oppfølging og gjennomføring av samhandlingsreformen. Virke ønsker at HOD gjennom nettverket benytter sin myndighet til å løse mange av utfordringene knyttet til definisjonsmakt og samarbeidsforhold mellom nivåene i helsetjenesten. Virke ønsker at Stortinget i behandlingen av kommuneproposisjonen ber regjeringen om å komme med et opplegg som avklarer disse spørsmålene.

Virkes medlemmer som driver i helsetjenesten melder i om usikkerhet knyttet til håndteringen av betalingsstrømmene fra primærnivået og spesialistnivået, og likviditetseffekten dette vil ha for institusjonene på spesialistnivået. Det må etter Virkes syn lages et felles betalingssystem i alle helseregionene som håndterer dette.

Regjeringen har i forbindelse med samhandlingsreformen tatt initiativet til opprettelse av kommunale frisklivssentraler for veiledning og oppfølging, primært innenfor områdene fysisk aktivitet, kosthold, rusmidler mv. Deler av frisklivssentralenes aktivitet er imidlertid i direkte konkurranse med tilbudet som gis av private treningssentre. Frisklivssentralene er finansiert av offentlige midler, og det kan oppstå fare for konkurransevridende offentlig støtte som kan være i strid med reglene for offentlig støtte i EØS-avtalen. Virke mener at regjeringen, for å unngå fare for ulovlig statsstøtte, må notisere ordningen med frisklivssentraler til ESA for godkjenning.

Fokus på riktig legemiddelbruk og apotekenes bidrag til god oppfølging av pasientene å forebygge bruken av spesialisthelsetjenester, er en viktig del av samhandlingsreformen. Dette nevnes i lovarbeidene og i Nasjonal helseplan, men det er viktig at det følges opp i det videre arbeidet. Oppmerksomheten må rettes mot hvordan apotekansattes kompetanse kan utnyttes bedre for å bidra til mer riktig legemiddelbruk når pasienter flyttes mellom ulike behandlingsnivåer, samt mot mer forebyggende tiltak i f eks kommunehelsetjenesten.

3. Borgerstyrt personlig assistanse (BPA, kap. 5.3.5)

Stortinget ba i sitt anmodningsvedtak 17. juni 2011 regjeringen om å lage et opplegg for lovfestet BPA for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Virke ber Kommunal- og forvaltningskomiteen om å legge inn føringer i kommuneproposisjonen som sier at BPA skal innføres så raskt som mulig uten forsinkelser.

4. Rammefinansiering av barnehagene

Virkes medlemmer som driver private barnehager melder om betydelig uro knyttet til rammefinansieringen av barnehagesektoren. Uroen er knyttet til vanskeligheter med å synliggjøre reelle kostnader i kommunale barnehager med påfølgende reduksjoner i tilskuddet til de private barnehagene. Virke ber komiteen om å legge inn føringer som ber regjeringen om å evaluere rammefinansieringen så snart som mulig og uten forsinkelser.